

Ára 800 korona

HAJDUFÖLD

1924. év március 21.

PÉNTEK

Debreczen, VI. évf. (68.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 16000 K
EGYES SZÁM ÁRA 800 K.KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLYSZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-43. SZÁM.

1926 novemberéig az aranyparitást felére emelik a lakbéréket

Vass József népjóléti miniszter nyilatkozata

(Budapestről jelentik.) A tizenkettes bizottság ma befejezte a kényszerkölcsönre vonatkozó tárgyalásait. A bizottság azt javasolja, hogy az, akinek az 1923. évi jövedelem- és vagyonadója

együttesen meg nem haladja az ötvenezer koronát, mentesítessék, a következőre nézve pedig mindazok, akiknek az 1923. évre tett jövedelem- és vagyonadójuk a száz ezer koronát nem érte el.

A tegnap este tartott minisztertanács, mint ismeretes, foglalkozott

a lakbéremelések kérdésével is. Erre vonatkozólag Vass József népjóléti miniszter a következőket mondotta:

— 1926 november elsejéig, amikor helyreáll a szabadforgalom, a lakbéréket az aranyparitás felére emelik. Az emelés annyira fokozatosan fog történni, hogy a szanálási program első részletének végrehajtása után az elővárhatóan mutakozó pénztábilizáció és a gazdasági viszonyok kiegyenlítődése legálább is elviharhatóvá teszi a bérék emelkedését.

A valorizáció hiánya miatt négyszáz millió arany korona kár érte az országot

A valorizációs javaslat nemzetgyűlési vitája
Ulain Ferenc megdöbbenő adatai a helytelen pénzügyi politika következményeiről

A nemzetgyűlés mai ülését 11 óra után nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. A napirend első pontja az új elnökválasztás.

Beadtak 97 szavazatot, ebből 72 öt kapott Zsitvay, üres volt 23 szavazólap, kettő pedig megoszlott. Így az elnök

Zsitvay Tibort újonnan megválasztott alelnöknek

jelenti ki.

A valorizációs törvényjavaslat tárgyalására térnek át.

Lendvai István: Fejtögeti, hogy Kállay még mindig pénzügyminiszter. Nemcsak, hogy nem bukkott meg, hanem hibás pénzügyi politikáját egy emelettel feljebb folytatja. Ugyalászik nincs reményünk arra, hogy a mai kormányzat mellett közéletünket szanaljuk. Ulain másfél évvel ezelőtt megmondotta, hogy az akkori pénzügyi politika oda fog vezetni, hogy a miniszterelnök kénytelen lesz külföldi kölcsönt költeni. A külpolitikai helyzet rendezésére sincs kilátás. A népszövetség egész budapesti működését Ben Strakossal az élen, színháznak tartja.

Felhívom a nemzetgyűlés figyelmét a Letenyi ezredes által megindított mozgalomra, amely mozgalom

a saját magunk áldozatkészségéből

akarja talpraállítani az országot. A legszegényebb néposztály meghatározható módon ajánlja fel keresetéből azt, amit a nemzeti cél érdekében áldozhat. Ez a nép nem romlott még el egészen. A világháború irtózatosszenvedései, a két zsidóforradalom megpróbáltatása és a megszállás dacára is él még az országban az áldozatkészség. Kérde, miért nem

fordult a kormány a nemzet áldozatkészségéhez.

Ulain Ferenc: A miniszterelnök baromorsókának nevezte azokat, akik a valorizációt sürgetik. A koronapánik idején aztán is elismerte a valorizáció szükségességét. Számszerű adatokkal bizonyítja, hogy mennyi kárral járt az, hogy a valorizációt nem vezették be idejében.

A szolnoki beszéd napján a kereskedelmi hitelek 402 milliárd papirkoronára rugtak, ami az akkori zürichi kurzus alapján 100 millió aranykoronának felel meg. Ha megtörtént volna a valorizáció, akkor a 402 milliárd ma is 100 millió papirkoronát érne. Ma azonban ez az összeg csak 35 millió aranykoronát ér. A valorizáció elmulasztásával tehát ezalatt

a rövid idő alatt 65 millió aranykoronát veszítettünk.

Ezután a jegyintézet hitel kérdésével foglalkozik. 1921 december 31-én a bankok kezén 5 milliárd papirkorona volt, ami körülbelül 35 millió aranykoronának felelt meg. Ezt az összeget három hónap múlva vissza kellett volna fizetni, de tulajdonképpen megmaradt a bankokban, mert újra kiutalták azt. A korona értékesítése folytán az állam 1922. évi vesztesége 150 millió aranykorona. Tekintettel arra, hogy a Jegyintézet kimutatása szerint 1921 augusztus 31-től december végéig összesen 90 milliárd korona értéket folyósított, a kereskedelmi hitelekben 1922 december 31-ig kihelyezett 90 milliárdnak mai koronában való értéke közel 2 billió. Ha ehhez hozzávesszük az 1923. évben kihelyezett több mint 400 milliárd korona kereskedelmi hitelt, ez kö-

szül belől 7-8 billió papirkorona mai értéket képvisel. Ez az az összeg, amelyet a jegyintézet 2 és fél esztendő alatt három hónapos időnként kereskedelmi hitelként kapott, ez az összeg 50 millió aranykorona értéket képvisel.

Az államkincstár szempontjából megállapítható veszteség a valorizálás hiánya miatt meghaladja a 400 millió aranykoronát.

Ezután Ulain hosszabban foglalkozik annak a küzdelemnek történetével, amelyet a fajvédők vívtak másfél évvel ezelőtt a valorizáció behozatala érdekében. Végszül kérde a kormánytól, hogy

miért nem jár el a korona-csempész nagybankok ellen?

Ezután az elnök az ülést délután 4 óráig felfüggeszti.

A délutáni ülés

A nemzetgyűlés délutáni ülését háromnegyed 5 órakor nyitotta meg Zsitvay Tibor alelnök.

Ulain Ferenc folytatja beszédét. Áttér a devizaközpont kérdésre. A kormány elmulasztotta annak idején a menekültek és az amerikai magyarok révén beözönlött valuták összegyűjtését. A bankok a nagy valutakiutalásokról semmiféle hivatalos kimutatást nem vezettek. A devizaközpont készletei napról-napra fogytak. A devizaközpont mellé fel-

állították a külkereskedelmi irodát, amelynek

7 tagja közül 6 zsidó volt.

Ezek döntöttek arról, kik kapjanak devizát. Ezek az urak minden ellenkezés nélkül működtek.

A kényszerkölcsönt elhibázottnak tartja, mert nem képes a nemzet gazdasági rendjét helyreállítani. Magyarország szembányai négy bank kezében vannak. A széntermelés 80% a felett a Magyar Államias Hitelbank és a Kereskedelmi Bank rendelkezik. A 11 cukorgyár közül a Magyar Áll. Hitelbank kezén van még a Hatvani családúak négy, a többi három jelentéktelen. Magyarországon a fakereskedelem ugyan csak a két bank kezén van. Mind ezek az érdekeltségek

mérhetetlen illegitím hasznát vágnak zsebre.

Bethlennék Kallay volt a tragikum, mert Kallay győzte meg ezt a keresztyén gondolkodású férfit arról, hogy az országot csak a zsidó-nagyitőkével lehet megmenteni. Ez vezetett ahhoz a katasztrófához és gazdasági programhoz, amely az utolsó években végigpusztította a keresztyén társadalmat. A javaslatot nem fogadja el.

Reisinger Ferenc és Györki-Grósz Imre jelentéktelen felszólalása után az ülés háromnegyed 8 órakor véget ért.

Teljhatalmu pénzügyi felhatalmazást kér a kormány

Tizenhatórás üléseken fogják tárgyalni a felhatalmazási javaslatokat — Ujabb tízezer tisztviselőt bocsátanak el — Aranyparitásra emelik az adókat

az adók aranyban lesznek fizetendők.

A lakások és üzletheiységek 1926 novemberében felszabadítandók és pedig oly módon, hogy 1924 május 1-től kezdve a jelenlegi lakbér egy részének bizonyos %-a aranykorona értékben lesz fizetendő. A tisztviselők illetményeit a békebeli illetmények 40%-áig aranyértékben fogják megállapítani.

Ezt a felhatalmazási javaslatot a népszövetségi jegyzőkönyv értelmében március 31-ig a nemzetgyűlésnek le kell tárgyalnia. Kormányparti körökben azonban még mindig nem tudják, hogy hogyan sikerül a javaslatot tető alá hozni, mert az ellenzék a javaslat betérjesztése után állítólag anyyi szónokot állít, hogy azt

március 31-ig képtelenség lesz letargyalni.

Az ellenzék akciójával szemben a kormány 14, sőt 16 óras üléseken akarja a javaslatot keresztülhajtani.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feljáadásában.
Amen.

teljhatalmu intézkedésekre fog felhatalmazást kérni

a nemzetgyűléstől.

A javaslat részleteiről kiszivárgott hírek szerint a kormány felhatalmazást fog kérni arra, hogy a tulajdonába jutott vagyonválság ingatlanokat a felveendő kölcsönök biztosítására leköttesse, az állami üzemeket önálló vezetés alatt hasznosíthassa.

Felhatalmazást kér adók megszüntetésére, módosítására és újabb kivetésére.

Az állami közigazgatási alkalmazottak, ítélőbírák, királyi ügyészek, továbbá az oktatászemélyzet létszámát 1926 június 30-ig még további tízezer fővel fogják apasztani.

A tisztviselők természetbeni el látása legkésőbb 1924 június végével megszüntetendő.

A bevételek fokozása érdekében 1924 június 1-től

Áprilisra újra felemelik a dohányárakat

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint már köz tudomásu, a dohányjövédék rövidesen aranyparitáris emeli fel a dohányneveket árt.

Ezt a célt szolgálta már a legutóbbi emelés is.

Az azt megelőző trafikdrágulások az általános drágulás arányában való árnivellálást szolgálták.

Most aztán arról értesítünk, hogy a dohányjövédék már is elhatározta az újabb áremelést. A hír meglepe-

tést kelt pénzügyi körökben is, mert az újabb trafikdrágulást csak április közepére merték legközelebb elképzelni.

A miniszteriumból kiszivárgott hírek szerint

az új dohányárak március 30-án, vagy április 5-én lépnek életbe.

Biztos értesüléseink szerint az újabb emelés folytán 100 százalékkal fog megrágnulni minden trafik ár.

A kényszerkölcsön ügyében felirattal fordul a város a nemzetgyűléshez

A közgyűlés magáévá tette az érdekképviseletek kívánságait

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város törvényhatósági bizottsága csütörtökön délelőtt a városháza nagytermében a kényszerkölcsön ügyében közgyűlést tartott.

A közgyűlést csak fél tíz után tudták a nagyfokú részvétlenség miatt megnyitni.

Dr. Vásáry István tanácsnok a Hajdúföld tegnapi számában ismertett 14 pontot terjesztette a törvényhatósági bizottság elé.

Ezek után dr. Radó Rezső iparkamrái titkár szólalt fel. Felszólalásában kijelentette, hogy a múlt közgyűlés óta — amikor először pendítette meg az ügyet a törvényhatósági bizottság előtt — olyan adatok jutott birtokába, melyek azt a kérelmet, hogy a fellebbezők adják meg azt a jogot, hogy a kivett összeg 50 százalékát fizesse be, — nem elég méltányosnak.

Amennyiben például ismer egy Dégenfeld-téri detaille középkereskedőt, akire

106 millió kényszerkölcsönt vetettek ki.

Most már, ha ennek az összegnek a felét meg kell az illető kereskedőnek fizetni, úgy ez kénytelen az egész forgatókéjét erre a célra adni.

Felszólalt még ezen kívül egy pár péld-

dát, melyeknek alapján azt javasolta a közgyűlésnek, hogy az ötven százalékos fizetési kötelezettséget kivételes esetekben szállítsák le 20 százalékra.

Vásáry István tanácsnok kijelentette, hogy ilyen formában nem lehet ezt elfogadni, mert először nem lehet megállapítani, hogy melyek a kivételes esetek, másodsor pedig néhány adózó jogos érdekét védve,

sokan kiszabadulnának a fizetés alól.

Javasolta, hogy oda módosítsák a Radó által előadottakat, hogy a kormány adjon felhatalmazást a pénzügyminiszternek, hogy egyesek hitel érdemlé adatokkal felszerelt kérelmének adjon helyet, illetve ezeknek a fellebbezőknek a kivételi összegnek nem az 50, hanem 20 százalékát kelljen befizetniük.

A közgyűlés a debreceni érdekképviseletek által összeállított

14 pontot ezek után a Radó Rezső pótlásával elfogadta

és fel fogja azt úgy a pénzügyminiszterhez, mint a nemzetgyűléshez terjeszteni. Ezek után a főispán a rendkívüli közgyűlést berekesztette.

Nyolcszáz hold földet kap az Alsó- és Felső-Józsa a földbirtokrendezés során

Tizennégy vitézi telek felállítását rendelte el az O. F. B.

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Országos Földbirtokrendező Biróság az elmúlt napokban kelt ítéletében több hajdúmegyei zsidó földbirtokostól, ugyancsak Debrecen városától is kisebb-nagyobb területeket vett el, illetőleg ítélte meg Alsó- és Felső-Józsa községeknek.

Debrecen városától *elvett a macsi folyó kaszáló nevű 1920 holdas földbirtokból 100 holdat*, olyan feltétellel, hogy a birtokon levő épületek, egy bizonyos nagyságu szérűskert, valamint a tanyaóhoz vezető bejárat a város tulajdonában maradjon.

A földbirtokrendező bíróság ugyancsak megváltás útján odaitélt Józsa községnek Steinfeld István 2000 holdas birtokából 370 holdat, Hartstein József 1500 holdjából 230 holdat, Aufricht Vilmos 490 holdjából 162 holdat és végül Halbroht Adolfné 449 holdas földbirtokából 110 holdat.

Alsó- és Felső-Józsa községek összesen 877 hold földet kaptak, mindegyiket bizonyos összegű megváltási kötelezettséggel.

Az így megváltott földekből a két község elsősorban és legnagyobb részét a földhözjuttatandók igényeit köteles kielégíteni.

A bíróság a vételár megfizetését

10 évre elhalasztotta s ez idő alatt az új tulajdonosok a föld értékének megfelelő évráradékot kötelesek fizetni, akár terményben, akár készpénzben.

A földbirtokrendező bíróság ezenkívül bizonyos számú vitézi telek létesítését rendelte el a megváltott birtokból. Így Felső-Józsan 9 darab 6 holdas, Alsó-Józsan 5 darab ugyan-csak 6-6 holdas vitézi teleket kell létesíteni.

Ezenkívül úgy az alsó-, mint a felső-józsa gazdasági ismétlőiskolák céljaira 5-5 holdat, a felső-józsa temető céljaira 2, az alsó-józsa temetőnek pedig 1 és fél holdat rendelt a földbirtokrendező bíróság.

Tekintettel arra, hogy a városnak egyik igen jelentős kaszálóbirtokának több mint a felét elvette a földbirtokrendező bíróság, a tanács foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a város európai híres **törzsgyűjteményének és ménesének a létszámát csökkentse.**

Nem felel meg tehát a valódi tényállásnak az a híradás, amit az egyik debreceni lap megírt, hogy a tanács a törzsménest fel akarja oszlatni, mert egyelőre csak a létszám csökkentéséről van szó.

Egyelőre nem kezdődhetnek meg a hortobágyi legeltetés

Zöld József tanácsnok nyilatkozata a legeltetésről

(A Hajdúföld tudósítójától.) A hortobágyi intézőbizottsághoz a debreceni gazdák köréből az utóbbi napokban többször érkeztek panaszok amiatt, hogy

a Hortobágyra még mindig nem lehet az állatokat kihajtani.

A Hajdúföld munkatársa ez ügyben kérdést intézett Zöld József gazdasági tanácsnokhoz, aki a következőket mondta:

— Hogy a Hortobágyra nem engedjük kihajtani az állatokat, az egészen természetes, mert hiszen nem hogy a fű nem hajtott még ki, de még — különösen éjszakánként — a föld is meg van fagyva. Ha most kihajtják az állatokat a legelőre, akkor azok a még teljesen gyenge fűvet teljesen szétlaposítják.

Kijelentette a tanácsnok, hogy egyelőre még juhokat sem engednek a Hortobágyra kihajtani, mert még

ezek is tönkreteszhetik a gyenge, fejletlen fűtöveget.

Zöld tanácsnok kijelentése szerint egyes gazdák a

tilalom ellenére ki akarják hajtani állataikat a Hortobágyra,

mert a büntetéspénz olyan alacsony, hogy így sokkal jobban jönnek ki, mintha takarmányt szereznének be. Erre vonatkozólag azt mondta a tanácsnok, hogy ezeket az állatokat mind kegyortelenül be fogja hajtani a márai biztoshoz, ahol orvosi felügyelet alá fogja őket helyezni, ami igen sok költségbe fog kerülni.

Egyébként a gazdasági ügyosztály **értesíteni fogja a legelőtő gazdákat a legeltetések megkezdésének időpontjáról**

még idejében, úgy hogy a gazdák a hajótévedéseket még a kellő időben, de **legfeljebb 2 nappal a kihajtási terminus előtt megkapják.**

Egy fiatal nő fantasztikus meséi az álarcos rablókról

Szélszamos vagy idegbeteg? - Aki némának tettei magát

(A Hajdúföld tudósítójától.) Rendkívül érdekes s szinte egyedülálló esetben folytat most nyomozást a debreceni állami rendőrség. A bizonyított és szövevényes eset az eddigi adatok alapján is

beillik bármilyen delékliv-, vagy kalandorregénynek.

A nyomozás érdekében most még csak a következőket jelelheti a Hajdúföld munkatársa:

Március 17-én délelőtt a Budapest felől Debrecenbe érkező vonaton Szolnok tájékán egy fiatal nő rosszul lett. A kaland azt hitte, hogy járványos beteggel van dolga, ezért a kocsit kiürítette. Telefonártesítésére a debreceni mentők már az állomáson várták az ismeretlen nőt, akit eszméletlen állapotban mérgezés tünetei közt beszállították a debreceni egyetemi klinika beugyógyászati telephébe, a női osztályra.

A nő csak kedden délelőtt tért magához s az orvosi személyzet s ápolók nagy meglepetésére igen különösen viselkedett. **Először semmit sem akart megérteni, semmire sem akart emlékezni,** majd írásban közölte, hogy

nagy lelki megrázkódtatás következtében elvesztette beszédképességét

s ezután tudatja, hogy ő kicsoda borzalmas kalandokon, eseményeken ment keresztül.

A kórházi orvosok jelentést tettek a rendőrségnek, ahonnan dr. Tóth Sándor fogalmazó szállt ki a vizsgálat megejtésére. A kihallgatás először némajelekkkel, majd írásban folyt le. A nő, aki magát **Tornai Gabriellának** nevezte, előadta, hogy öt **álarcos rablók támadták meg,**

akik **kloroformmal** elkábitották, több morfium-injekciót adtak be neki, mindenét elrabolták, bár ő kétségbeesetten védekezett. Ezenkívül még számos fantasztikusnak s szinte hihetetlennek látszó eseményt adott elő. Kijelentette, hogy a rablók, akik gépkocsival jöttek, elrabolták tőle közel egymillió korona értékű készpénzt, értékes bőröndjét gazdag tartalmával együtt.

A rendőrségnek rendkívül gyanusnak tűnt fel a dolog s nem igen hittek Tornai Gabriella állításainak

s különösen akkor vált gyanussá mikor

kiderült, hogy — tud beszélni s a némaságot csak szimulálta.

Ezért a rendőrség szerdán délután 3 órakor, mikor a leányt gyűgültan elakarták boesátani a kiinikáról, egy detektívvel behozatta a rendőrségre s őrizetbe vette. Ismételt kihallgatása során a nő különféle hihetlenebbnél-hihetlenebb és sokszor humoros meséikkel állott elő. Kiderült, hogy először álnevet mondott be és hogy tulajdonképpen nem is leány, hanem asszony. A rendőrség most az előlelete után nyomoz s azt igyekszik megállapítani, hogy mennyiben felalnek meg az asszony állításai a valóságnak.

Az eddigi adatok alapján még nem lehet teljes bizonyossággal megállapítani, hogy egy nagystílű szélszamos kalandor nővel, vagy pedig egy beteges idegzetű asszonnyal van-e dolga a rendőrségnek, akinek

belegése a nagyolás, hazudozás, a hihetetlennek látszó mesék kitálalása.

Az asszonynál, mikor a mentők a vasuti kocsiából beszállították, igen kevés pénzt találtak, ellenben a nő több ezer koronás papaszeme — mert ilyet is viselt — a földön hevert széjjelzúzva.

A rendőrség a különös ügyben teljes erővel folytatja a nyomozást s mára igen érdekes fordulatok várhatók, amikor is világosság fog derülni számos, eddig még homályos pontra.

Gazdasági magvak

Lucerna, Lóhere, Répa, Bükköny, Angolperje, Kerti pázsit, Cukorcirok, Kendermag, Mak, Borsó, Lencse stb., valamint

Erfurti konyhakerti és virágmagvak

a legbiztosabb termő valódi jól bevált fajok legolcsóbban kaphatók

KONTSEK GÉZA Debrecen, Kossuth-utca.

Az előkelő társaság találkozó helye a

JOST CUKRÁSZDA

(Kossuth-utca sarok.)

Minden nap friss haboskáv és a legfinomabb cukorkák, torták és friss sütemények kaphatók.

HIREK

1924 március 21. (Péntek)

Prot.: Benedek. Kath.: Benedek.

1731 III. Károly király a magyar protestánsok ügyében kiadja a Carolina resoluciót

1393 IV. Vencel cseh király Prágában a Moldva folyóba dobatta Nepumok Jánost, mivel ez a gyónás titkát nem akarta elárulni

Időjárás: Hazánkban az idő száraz és éjjel hideg volt. A hőmérséklet maximuma 8 fok, minimuma 5 fok.
Időprognózis: Változékony idő várható hószütyedéssel és sok helyütt csapadékkal.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, d. u. 4-7-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órakor A Balga szüz D bérletben. Tiszvisé öst. Vigszínház: Nászahajó.

Apoló: Szerlem bolondjai.

Uránia: Páris grófnője.

Evangélikus presbyterium ülése, délután 6 órakor dr Révész Imre előadása.

Népszerű Főiskola Tanfolyamon délután 5 órakor (Kollegium I. emelet I. számú jogi terem)

A templomegyesület előadása a Csokonai-színházban délután fél 3 órakor.

Gyógyeszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszárú, Muraközy, Magyar Korona, Nador, Csokonay.

— **Az evangélikus presbyterium** március 21-én, péntek délután 6 órakor fontos tárgysorozattal ülést tart, melyre az egyháztanács tagjait ezúton is meghívja az elnökség.

— **Az evangélikus egyház közgyűlése** március 23-án, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz. Fontosabb tárgyai a felkész. jelentése, költségvetés, presbiter és bizottságok választása. Erre a közgyűlésre a nő és férfi egyháztagokat meghívja dr Huendel Vilmos felügyelő.

— **Az Egyetemi-kör közgyűlése.** A debreceni Egyetemi-kör március 24-én, hétfőn délután fél 5 órakor a Kollegium disztermeben rendkívüli közgyűlést tart. Az elnökség ezúton is kéri a t. tagokat, hogy szavazati joguk megővése érdekében díjazatokat fizessék be, indítványok 4 nappal a közgyűlés előtt a főtitkárhoz benyújtandók.

— **Szerlem bolondjai** ma az Apolló szenzációs műsora.

— **A bérkocsisok tarifaemelését** kérik. A bérkocsisok azzal a kérelemmel fordultak Debrecen város elsőfokú iparhatóságához, hogy a bérkocsis tarifát a békebeli összegeknek nyolcezerszeresére emelje fel. A közigazgatási rendészeti tanács ügyosztály vezetője, dr Vass Károly városi tanácsnok szintén pártolólag terjesztette fel a tanácshoz a bérkocsisok kérelmét. Az ügyet a tanácsban dr Tóth Emil tanácsnok fogja referálni.

— **Felhívás.** A Hajdúföld kiadóhivatala fölkéri azokat az urakat, akik Liszt Nándor: Tudjátok-e, mi a jogrend? című könyvére előfizetőket gyűjtöttek és az ivéket mindeztideig még nem szolgáltatták be, szíveskedjenek azokat a kiadóhivatalba beszolgáltatni.

— **Nászahajó mától a Vigszínházban.**

— **A MANSz műkedvelő előadása.** A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége hajduszoboszlói fiókjának jótékony csoportja március 21-én, pénteken és 22-én, szombaton este fél 8 órai kezdettel a Turul kultúrházban műkedvelő előadást rendez. Előadásra kerül Herczegh Ferenc vigjátéka, a Gyurkovics lányok. A szereplők a következők: Györi Ida, Bodnár Péterné, Gáti Tóth Maca, Czeglédy Piroska, Körner Emma, Nagy Irmuska, Csiha Macuska, Szeremley Gabika, Bodnár László, B. Nagy Sándor, Bodnár Péter, Szilágyi Ferenc, Erdős Andor, Nahotzky Géza, Márton Antal, Sugó: Varga Sándor. Rendező: Görög Sándor.

Több mint huszonhat falu ellünéséből alakult Debrecen óriási határa

Dr Ecsedi István előadása

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tegnap este 6 órakor folytatta előadását a Népszerű Főiskolán dr Ecsedi István debreceni kollegiumi tanár Debrecen város történetéről. Debrecen város települési földrajzát ismertette ez alkalommal dr Ecsedi István. Kimutatta, hogy

Debrecen város mai területén egykor huszonöt falu állott.

Legalább ennyit állapított meg tavaly nyáron a muzeumi és levéltári tisztviselőkkel alakult expedíció, mely a város nagy kiterjedésű határát bejárta, felfedezését térképezte és jobb időben a muzeum megásatja.

Ecsedi szerint csak a Hortobágy pusztán falu volt Ohat két templommal, most a város bérgazdasága van rajta. Zaim, Mátá Deris, Csécs legelő s az Arpádházi királyok alatt népes falvak voltak templommal. Falvak voltak Elep, Hegyes, Macs, Cuca, Ebes, Szepes, ma kitűnően termő földek. Pac, Fanesika, Bank, Haláp, Guth, Monostor, Pallag, Szalóksámsón, Boldogfalva miad az Arpádházi királyok korában fennálló falvak voltak. Ma csak a guthi templom romjai hirdetik a régi nagyságot.

Végül nagy vonásokban fejtegette Debrecen város történetét. Debrecen szerinte szerény kis szláv telep volt. A honfoglalás után beolvadt a magyarságba. Először mint nagyobb falut 1220-ban említik okleveleink. Később a debreceni Dózsa-család emeli fel. 1360-ban Nagy Lajos a Dózsaiak kérésére

királyi várossá teszi.

céheket alapított. A Dózsa-család fiágának kihalása után 1405-ben a kincstárba szállt. Zsigmond és a Hunyadiak növelik szabadságát. Vársártartási és árumegállítási jogot ad a városnak. A mohácsi vész már nagy és gazdag városnak találja Debrecent.

Dr Ecsedi előadását, melyet néhány jól sikerült vetített kép élénkített, a nagy közönség meleg érdeklődéssel hallgatta végig.

— **Forgalmi adó nélkül adta a szalonját.** A debreceni kir. törvényszék dr Visky Sándor elnöke alatt működő büntetőtanácsa csüörtökön tárgyalta Szűcs István hentes adóeseti bünterét. Szűcs 10 mm. szalonját és 25 mázsa húst adott el forgalmi adó nélkül. A bíróság Szűcsöt 520 ezer korona pénzbüntetésre ítélte, Szűcs az ítéletben meggyűdött, csak politikai jogainak egy évi időtartamra való felüggesztése ellen jelentett be felebbezést.

— **Szerlem bolondjai** ma az Apolló szenzációs műsora.

— **A tisztviselők kiszállási napidíjainak felemelése.** A kormány egyik legújabb rendelkezésével a hivatalos kiküldetések napidíjait a következő összegekben állapította meg: Az I. és II. fizetési osztályba tartozó hivatalnokok kiszállási díját 200,000 koronában, a III. osztályba tartozókat 160 ezer, a IV. osztályba tartozókat 140 ezer, az V-be 120 ezer, a VI-ba tartozókat 100 ezer, a VII-be tartozókat 90 ezer, a VIII-ba 80 ezer, a IX-be tartozókat 70 ezer, a X. fizetési osztályba tartozókat 60 ezer és végül a XI. fizetési osztályba tartozókat 50 ezer koronában állapította meg. Azok a tisztviselők, akik átalányösszegben kapják kiszállási napidíjait, a békebeli összegnek 1650 szeresét fogják kapni.

— **Postacsomagokban szabad külföldre élelmiszert szállítani.** Budapestről jelentik: A kereskedelemügyi miniszter rendelkezést adott ki, amelylyel megengedi, hogy vaj, zsír, szalonna kivételével postacsomagokban élelmiszert lehessen kiszállítani az ország területéről.

— **A Népszerű Főiskolai Tanfolyam**on március 21-én, pénteken délután 5-6 óráig dr Révész Imre ref. lelkész tart előadást „Forradalom és konjunktúra”. (Képek a magyar ref. egyházi életből. I. Napoleon és a szent szövetség idején) címen, míg 6-7-ig dr Geszti József igazgató főorvos beszél a tüdőtuberkulózis gyógykezelésének modern irányelveiről (Vetített képekkel). Előadás helye a Kollegium I. emelet I. jogi tanterem.

— **Nászahajó mától a Vigszínházban.**

— **Zsemlevalutában állapítják meg a sétánypadjegyek árát.** Debrecen város tanácsának mai, pénteki ülésén fogja dr Tóth Emil tanácsnok a Vas- és Rézbutorgyárral a sétánypadokra vonatkozó megegyezési tervezetet ismertetni, amely szerint a részvénytársaság egy évre 15 millióért hajlandó bérbeadni a padokat a városnak, amennyiben azonban a város meg akarja venni a padokat, úgy a részvénytársaság a 100 padot 40 millióért hajlandó eladni. Mindkét esetben a padokat április közepe után már kihelyezik a fasorba. Igen érdekes, hogy az üllőhelyek árát zsemlevalutában akarja a város megállapítani, azaz egy üllőhelyjegy ára annyi lesz, mint amennyibe egy zsemle kerül, tehát körülbelül 350 korona.

— **Ruhaszövetet és cipőt kapnak a hajdumegyei községek az inségakcióból.** Dr Hadházy Zsigmond főispán legutóbbi budapesti útja alkalmával az inségakcióból a hajdumegyei községeknek nagyobb mennyiségű ruhaszövetet és cipőt szerzett be. Ugyancsak kieszközölt, de már jóval kisebb mennyiségben, a debreceni egyetemi hallgatóknak is cipőt és ruhaszövetet.

— **Április végén kezdik meg az uteburkolatkozásokat.** A Hajdúföld által már többször ismertetett városi utburkolatási program munkálatainak megkezdése, a mérnöki hivatalban nyert értesülések alapján, csak április második felében fog bekezdkezni, amennyiben a szükséges pénzüsszegeket addig nem fogja tudni a házipénztár előteremteni. A köveket a makadám burkolatásokkal fogják megkezdni, mert az ehhez szükséges anyagokat szállítja le először az északmagyarországi kőbánya részvénytársaság.

— **Szerlem bolondjai** ma az Apolló szenzációs műsora.

— **A repülés új világrekordja.** Párisból jelentik, hogy Laporte repülő tegnap egy hidroplanon, amely 250 kilogramm terhet vitt, megdöntötte a magassági rekordot. Laporte 3760 méter magasságra repült. Az eddigi amerikai rekord 3307 méter volt.

— **Elgázolta a rendőrt.** A debreceni kir. törvényszék büntetőtanácsa csüörtökön vonta felelősségre Oláh József bérkocsist gondatlanságból okozott súlyos testisértes vétsége miatt, mivel a múlt év szeptemberében kocsijával elgázolta Guba Gábor szolgálatot teljesítő rendőrt, aki súlyosabb sérüléseket szenvedett. A bíróság Oláht 8 napi fogházra és 50 ezer korona pénzbüntetésre ítélte, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette.

— **Nászahajó mától a Vigszínházban.**

— **Tavaszi barna malatagyógyser,** 14 fokos, frissen csapolva allandoan kapható az „Angol királynő” éttermeiben.

STINHA

Műsor:

Pénteken: A balga szüz. Szinmű D bérlet. Tiszviselő est.

Szombaton: Taifun. Dráma A bérlet.

Vasárnap délután: Sylvio kapitány. — Szinmű, mérsékelt árak.

Vasárnap este: A 3 grácia. Operette.

Hétfőn: Pompadour. Operette, premier.

Bérletszünet.

Kedden: Pompadour. Operette. Bérletszünet.

Szerdán: Pompadour. Operette. Bérletszünet.

Csüörtökön: Pompadour. C bérlet.

Pénteken: Pompadour, D bérlet.

Szombaton: Pompadour. Bérletszünet.

Vasárnap: Pompadour. Bérletszünet.

Hétfő: Pompadour. A bérlet.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház

Tiszviselő estben megy ma a főszerepekben Halasi Mariska, Erdődi Lili, László, Vértés, Sötétel „A balga szüz” Henry Bataille nagyértékű, izgalmas szinműve.

A Berlinben élt japán koloniában történelmi Lengyel Menyheri „Taifun” drámája, mely ma kerül felújításra A bérletben. A darab, mely világsikert aratott — Amerikában állandó műsordarab — nemcsak érdekesítő beállításánál és meséjénél, hanem elsőrendű szereposztása révén szenzációs sikerre jogosult.

Vasárnap délután „Sylvio kapitány” a március 15-iki díszelőadáson mely hatást kiváltott drámája, este a második jubileuma felé rohanó „A három grácia” táncos operette kerül színre.

Vigszínház-mozgó

Nászahajó az idei szezon legszebb Paramount filmje ma először, zenekar kísérettel. Jegyelővét. Jön! Ifju Maharadzsa.

Apollo-mozgó

Szerlem bolondjai. Az évad nagy filmcseménye mától. Jön: Lehetetlen asszony.

Uránia mozgó

Páris grófnője befejező része ma utoljára. Holnap Nászahajó, Paramount világattrakció.

MAUTHNER-féle

gazdasági konyhakerti és virág-

magvak

a legolcsóbban beszerezhetők a

„Hangyában”

Füzetlet: RÓZSA-UTCA.

Fióküzletek a város minden részében!!

Ugyanott Raffia, Rézgalic a legjutányosabban kapható.

Schmoll-paszta K 2500. // Nagy keferaktár.
Cérna cipőfűző K 1800. // Bőrszír. Lakk. Fénymáz

KULCSÁR IMRE ÉS FIA

A NAGYTEMPLOM MELLETT.

Csendőrségi felszerelések és bármilyen egyenruhazati cikkek nagy raktára Diáksapkák. Mindenféle csatok. Bajtársi jelvények.

RESTEDZÉS

A keleti labdarugó kerület elnöksége ma, pénteken este 6 órakor fontos ügyben ülést tart a vidéki válogatottak belgiumi szereplése ügyében.

A DMTE tisztújító közgyűlését vasárnap délelőtt tartja a Munkás-Otthonban.

A DMTE ma, pénteken délután 2 órai kezdettel nagy tréninget tart a Vasutas-sporttelepen.

Nemehit leigazolták a DKASE részére. Nemeth, a DKASE új kapusát, akinek szerepeltetése miatt adta be a NyTVE az ismeretes pótóvását, a Labdarugó Szövetség viszszaemlékezőleg, 1923. november 9-ével leigazolta a DKASE részére, így a NyTVE-nek a kertületi intézőbizottság által elfogadott pótóvása eszál tárgytalanná vált.

KÖZVÁSÁRLÁS

A budapesti kenyérszállítvány. Budapesti jelentik: A budapesti kenyérszállítványt az első napokban megrohanták a vásárlók és az állatok legnagyobb része már elkel. A horribilis magas árak egyáltalán nem befolyásolták a vásárló közönséget. Összesen 470 szarvasmarha volt a vásáron, ebből 209-et adtak el. Átlagosan 80 mm. buzát lehet számítani egy szarvasmarháért. A baromfiak ára 100-600 ezer korona között mozogtak.

TÜZSÓ

Magyar korona 0.0085

Zürichi zariát

Berlin 130, Hollandia 214¹/₂, Newyork 578, London 2481, Páris 2930, Milano 2485, Prága 1676, Budapest 85, Belgrád 715, Bukarest 345, Bécs 81, Szófia 415.

Devizaközp. hiv. árt.

Dollár 77900-80900, angol font 334050-344050, francia frank 3945-4065, Svájci frank 13465-13865, cseh korona 2255-2330 lei 420-440, líra 3345-3465, dánár 960-995, német márká —, osztrák korona 10908- fillér, Napoleon arany 269300 korona.

A takarékkorona árfolyama

100 takarékkorona egyenlő 116 papírkoronával.

Terményfőzede zariát

A mai terményfőzeden az irányzat szilárd, a buza 5000 koronával drágult. Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 307000-310000, egyéb 305000-317000, 79 kilós tiszavidéki 318000-315000, egyéb 305000-310000, rozs 270000-

Hazánk gyógyforrás kincsei a jászkarajenői keserű és glaubersós források vizei a

„Mira“ Bäby keserűviz

gyermek részére

„Mira“ keserűviz

felnttek részére és a

„Mira“ glaubersós viz

nélkülözhetlenné tesznek minden idegen gyógyvizet, jelesül a

Karlsbadi vizet

Egyetemi tanárok elismerő nyilatkozatai. Kapható mindenütt, főlerakat:

Kontsek Géza

Debrecen,

Kossuth-utca 15. szám.

272000, takarm. árpa 290000-300000, sörárpa 340000-370000, zab 255000-260000, tengeri 250000-255000, korpá 185000-180700. A magvak változatlanok.

Ferencvárosi sertésvásár

Felhajtás 1200. Árak: könnyű 22-24 ezer, nehéz 23-24 ezer korona. Szabadvásári maradvány 58, eladott 110.

Debreczeni ipari bank és kereskedelmi Részvénytársaságok részvényeit legmagasabb áron állandóan vesszük

Telefon 11-91. Arany János-u. 2.

HELLER TESTVÉREK

betéti társaság tőzsdébizománya.

Tőzsdei megbízásokat

előnyös feltételekkel teljesítjük.

Tőzsdénapon 11, 12 és 3 órakor

tőzsdeteremmel közvetlen

összeköttetésben.

A Nemzeti Hitelintézet

debreceni fiókja több évi gyakorlattal bíró teljesen jártas

tisztviselőt keres.

Írásbeli ajánlatok a fiókhoz nyújtandók be. Nemzeti Hitelintézet részvénytársaság debreceni fiókja.

Tüzifa, Kőszén

legolcsóbban a

„Kárpátia“ fatelepen

a Margit-fürdővel szemben.

Telephon 6-39. és 8-84. sz.

Hölgyek figyelmébe!

Régi tűzőjét teljesen modern francia formára átalakítja, új tűzők, melltartók, hűtőkötő tisztítást, javítást vállal: Kramer Adél, Budapest, VIII., Népszínház utca 16. szám, földszint 16. sz.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad. VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Zománcos öntött vasedények, épület- és bútortvasalások

BAKOS vasüzletében

Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Mindenféle mezőgazdasági, műszaki és konyhafelszerelési cikkek nagy lerakata

SESZTINA LAJOS vaskereskedés

Debrecen, Piac-utca 23 szám alatt.

Telefon: 6.

Nagy áresés!

Oltöny mérték után 700,000 koronától!

TEGDES J., Péterfia u. 42

Alkalmi vételek!

A tulajdonos elköltözvén a városból, ezért eladóvá teszi a

Kut-utca 88. számú házat!

Van rajta egy nyílt tűzterület és 3 rendbeli egyszobás lakás, mellék-helyiségekkel. A József Maria által birtokolt első udvari lakás lesz átadva a vevőnek belöltözéssel!

Megkapható 50 millió koronáért!

12 kat. hold szántóföld, tanyaépületei

eladó

Nádudvar alatt, a Baumazújvárosi országúton, a Siter-dűllőben, Demjén Lajos féle birtok, most debreceni ember bérli, de októberre a vevő átveheti!

Ahogy veszik — úgy adja

Fésüs Gyula cipész-mester ur a Csapó-kertben

Magyar-utca 9 szám alatt

levő 439 négyszögöl szőlőjét, mert pénzre van szüksége és így az eladás neki nagyon sürgős! Egyike a legjobb, leggondozottabb szőlőknek az egész Csapókertben és mindjárt itt van legelő!

Rögtön beköltözhető 3 szobás lakással

eladó a Hatvan-utcai kisállomás közelében levő

Técsőkert — Szendy-utca 6. számú ház!

Püspökládayban a Föléren eladó

a Sári Gábor (fűszerkereskedő) ur tulajdonát képező Fő-utca 974. számú ház, van rajta fűszerüzlet is!

A vételár felezése most, másik fele pedig szeptember 1-ig fizethető!

Ára 4 vagon búzának a napi ára!

Eladó családiház! Lakó hely! Rögtön

beköltözhető! 4 szobás 1. lakás! Megkapható 60 millió koronáért — a városról leendő elköltözés miatt.

Van rajta egy fűszerüzlet, italmérési és trafikengedéllyel, ez is vele megy a házzal.

Van pedig ez a szép kis családi ház a Hatvan-utca folytatását képező Kis-hegyesi utca, a Vulkan téglagyárral szemben!

Ez egy örült olcsó vétel!

Tulajdonosa: özv. Csiba Miklósné urasszony, aki a fővárosban lakó leányához kíván felkötni s ezért adja oda e szép kis családiházat még potomárért is!

Mindezen ingatlanok felett a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthetők meg azok vétel, ott teendők le a foglalók is! Iroda: Veres utca 9.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szócik 300 kor., minden további szó 80 koronára. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szócik 1200 K. minden további szó 120 K. Vestagabb hirdetések szedett szavak kétszeresen számítanak.

Hencserek,

plüss szövet, bőrvászon diványok, afrik lőszómatracok, szalon és bőrgarnitúrák készen kaphatók Debrecenben kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalok.

Elsőrangú kárpitos Szabó József, Varga-utca 1. Szent Anna sarok. Kész hencserek raktáron.

Gáz- és vízvezeték csövek, rezervoár eladók. Cim a kiadóban.

Belti stóla (2 méter széles, 175 cm. magas) jutányosan eladó Homok-utca 31.

20 hold rozstölő a Beton-tanya közelében bérbead, értekezni Török Bálint-utca 18. szám alatt.

Eladó

egy oldal cca 30 kg. elsőrendű sós szelvény. Csillag n. 82.

Gyors- és gépjármű joghallgató ügyvédi irodába állást keres. Cim a kiadóban.

Mástól milliót kérésű ad Széchenyi-utca 39., emelet jobb.

Jókarban levő 1896. évi gyártmányú 8 HP Clyton Schuttlworth

kazánomat

1922-ben nyomtatva, 5 évre engedélyezve

elcsoroltném

6 HP Magyar Állami vagy Hofler-kazánal.

Cim a kiadóban.

Szabó János

elsőrangú nridivat és egyenruhászabó szabósa egyen-, civil és intézeti diáksapka üzeme

Püspöki palotában

a nagytemplommal szemben van.

Utcai és

alkalmi ruhák

festője

és vegytisztítója

BIRÓ

Gyász esetén

festés

24 óra

alatt készül

Arany Bika-

mozi bejárat

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.